

5.6 COOPERACIÓ INTERNACIONAL

La cooperació a Catalunya es porta a terme de manera descentralitzada. Comparada amb el volum de la cooperació estatal, i fins i tot amb els recursos destinats per altres Comunitats Autònomes, representa una quantitat reduïda. El finançament dels projectes de cooperació correspon sobretot a les institucions, mentre que la seva gestió i execució correspon a les ONG catalanes juntament amb les contraparts locals.

Evolució de l'ajuda oficial al desenvolupament
(en milions de pessetes)

	1994	1995	1996	1997
Total ajuda oficial al desenvolupament (AOD)	175.652,7	168.101,3	160.106,5	180.740,1
Total cooperació descentralitzada	5.316,0	14.667,2	19.379,6	19.974,9
Cooperació descentralitzada catalana	947,9	2.514,5	2.768,8	sd
Percentatge descentralitzada / total AOD	3,03%	8,72%	12,10%	11,05%
Percentatge catalana / descentralitzada	17,83%	17,14%	14,25%	sd
Percentatge catalana / total AOD	0,54%	1,49%	1,72%	sd
Percentatge AOD/PNB	0,28%	0,24%	0,22%	0,23%

Un dels diversos criteris bàsics que les institucions estableixen per a l'aportació de recursos a projectes de cooperació per al desenvolupament és que les accions previstes afavoreixin la millora del medi ambient; igualment es valora la sostenibilitat dels projectes que es presenten a finançament.

D'entre tots els projectes analitzats, n'hi ha molt pocs relacionats directament amb la conservació de la biodiversitat (com ara el manteniment d'instal·lacions de conservació d'espècies, la gestió d'àrees protegides o programes de sensibilització), però sí que n'hi ha que valoren accions que d'una manera indirecta poden afavorir tant la conservació de la biodiversitat com el seu ús sostenible.

Una enquesta elaborada especialment ha mostrat que algunes ONG tenen en compte, a l'hora de valorar projectes, factors com reforestació amb espècies autòctones, mètodes tradicionals d'agricultura i de pasturatge o diversitat de cultius i de tècniques agrícoles, però ha servit sobretot per detectar que ni institucions ni ONG en general no preveuen la realització de projectes específics sobre aquests temes sinó que aquests factors estan simplement englobats dintre de projectes més globals.

Recursos destinats a projectes de cooperació relacionats amb la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica.

	1994		1995		1996		1997	
	(%)A/B	(%)A/C	(%)A/B	(%)A/C	(%)A/B	(%)A/C	(%)A/B	(%)A/C
Institucions								
Generalitat de Catalunya*	31,1	25,6	18,4	5,9	18,6	5,5	10,3	2,7
Ajuntament de Barcelona	14,9	10,0	22,5	11,6	29,5	15,7	37	18,9
Diputació de Barcelona	24,3	9,0	24,3	10,0	21,1	7,7	12,5	5,1

A) recursos destinats a projectes de cooperació per al desenvolupament relacionats de manera directa o indirecta amb la biodiversitat; B) recursos totals; C) pressupost total de cooperació per al desenvolupament.

* Departament de Presidència.

Projectes de cooperació directament relacionats amb la diversitat biològica

Acció	Projecte
Establiment i gestió d'àrees protegides	El projecte Establiment del Parc Nacional de Diawling i definició del seu pla de gestió, a Mauritània (amb participació del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya)
Desenvolupament sostenible i respectuós amb el medi ambient en àrees adjacents a àrees protegides	El projecte Ngi de Guinea Equatorial (Círculo Geográfico Paralelo 30)
Transferència de tecnologia	Plantes de biogàs a Tanzània (Intermón)
Planificació territorial	Elaboració d'un mapa d'usos del sòl de Río San Juan, al sud de Nicaragua, per conèixer la delimitació de la frontera agrícola i els fronts de penetració a la selva tropical (Universitat de Girona)
Educació i formació científica i tècnica	Cursos de formació del Centre de Cooperació per al Desenvolupament de la Universitat Politècnica de Catalunya, entre els quals hi ha Formació de tècnics en agroecologia, a l'École Normale Supérieure de Nouakchott, a Mauritània
Programes educatius i de consciència pública	El projecte Across the Waters. Un pont per unir les riberes del Mediterrani mitjançant l'educació ambiental (Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya)
Formació de personal i intercanvi d'experts	Agermanament entre el parc nacional i reserva de la biosfera La Amistad i el parc natural i reserva de la biosfera del Montseny (Diputació de Barcelona)
Educació per al desenvolupament	Unitats didàctiques de primària de medi ambient de primer cicle ("Noaga i l'aigua"), segon cicle ("Noaga, com podem detenir el desert") i tercer cicle ("Noaga viu al Sahel"), i unitat didàctica de secundària ("Pobresa, medi ambient i desenvolupament"), en un capítol de la qual es parla de conservació de la biodiversitat i de biotecnologies (Intermón)
Conservació de recursos genètics	Creació d'una entitat marroquina anomenada Beldia arran del suggeriment de SECODES–Ecoparatges de recollir varietats de cereals de tot el Marroc
Distribució equitativa dels beneficis derivats de la utilització de coneixements de les comunitats indígenes	La feina de GRAIN, que promou una gestió i un ús sostenibles de la biodiversitat agrícola basats en el control de la població sobre els recursos genètics i els coneixements locals, sobretot als països en desenvolupament

Objectius a assolir:

- Incrementar els recursos que les institucions destinen a la cooperació, assolint el 0,7 % en tots aquells casos en que encara no s'hi arriba. Igualment és recomanable que es consideri com a un dels criteris prioritaris a l'hora de concedir ajuts, la contribució a la protecció i millora de la qualitat del medi ambient i a la conservació la utilització sostenible de la diversitat biològica.
- Implicar les ONG de conservació en l'elaboració de projectes de cooperació relacionats de forma específica amb la diversitat biològica, i en el desenvolupament d'aquestes qüestions en altres projectes duts a terme des de les organitzacions de desenvolupament. També cal incrementar la participació de les entitats privades i fundacions en la cooperació.
- Obrir un debat entre els diferents actors de la cooperació descentralitzada catalana sobre la importància d'incloure en els respectius programes, actuacions relacionades amb el coneixement, la conservació i l'ús sostenible dels components de la diversitat biològica, i també per fer aportacions sobre els mètodes, tècniques i eines més adequades per a la seva implementació.
- Fomentar la cooperació tècnica i científica, especialment des de l'Administració, les universitats i centres de recerca, i el sector privat, establint programes de recerca i gestió conjunts i afavorint els projectes de formació de personal i d'intercanvi d'experts.
- Treballar per a la condonació del deute extern dels països en vies de desenvolupament, especialment en base a mecanismes com els bescanvis de deute per naturalesa. Cal també afavorir unes relacions comercial més equitables, particularment donant suport a les diferents iniciatives de comerç just.